

Getting older is not for pussies

Een gesprek met John Pearce

‘Getting older is not for pussies.’

Dat zijn de eerste woorden die John Pearce tegen me zegt wanneer ik zijn appartement in Amstelveen binnenstap.

Zijn blik valt onmiddellijk op mijn voet. Die zit verpakt in een orthopedische schoen, een soort moonboot, het tijdelijke gevolg van een gebroken voet die hopelijk ooit weer helemaal geneest. Ik probeer het onderwerp weg te wuiven. Ik ben tenslotte niet gekomen om over mijn eigen ongemakken te praten. Ik ben hier om John te interviewen.

Maar John laat zich niet zo gemakkelijk afleiden. Met een glimlach en zijn karakteristieke droge humor komt die opmerking eruit.

De toon van het gesprek is meteen gezet.

Nog voordat we aan koffie of thee toekomen, haalt John een indrukwekkend boek tevoorschijn. Een grote atlas van Amsterdam van Fouquet. Het formaat alleen al is overweldigend. We bladeren door prachtige oude prenten van de stad. Grachten, stadspoorten, kerken en gebouwen uit vervlogen tijden verschijnen pagina na pagina.

John kent het boek goed. Hij vertelt hoe dergelijke reproducties verrassend betaalbaar zijn en hoe verzamelaars de prenten soms zelfs uit het boek halen om ze afzonderlijk te verkopen.

Terwijl we samen over de kaarten gebogen zitten, realiseer ik me dat deze atlas eigenlijk een perfecte introductie vormt. Want hoewel John in Amerika werd geboren, heeft hij in de loop van zijn leven een grote belangstelling ontwikkeld voor de geschiedenis van zijn nieuwe vaderland.

Een jongen uit Michigan

John werd in 1953 geboren in Lake Linden, een klein plaatsje in de Amerikaanse staat Michigan.

Zijn moeder had Deense wortels, zijn vader Engelse. Zoals zoveel Amerikanen stamde zijn familie af van immigranten die in de negentiende eeuw naar de Verenigde Staten waren gekomen. Lake Linden leefde van de koperwinning. Zijn grootvader bezat er een kleine winkel in ijzerwaren en meubels. Later nam zijn vader die zaak over. Maar de welvaart van de streek bleek tijdelijk.

Toen koper elders goedkoper gewonnen kon worden, sloten de mijnen. De economie stortte in en veel inwoners vertrokken. ‘Lake Linden is tegenwoordig bijna een spookstad,’ vertelt John. Zijn vader moest werk zoeken in een ander deel van Michigan en het gezin verhuisde naar Lansing, de hoofdstad van de staat. Daar begon voor John een nieuw hoofdstuk.

Eerst muziek, daarna chemie

Op de universiteit koos John eerst voor muziek. Hij speelde piano, trompet en nog enkele andere instrumenten. Maar na een jaar ontdekte hij iets belangrijks. Hij kon muziek maken, maar hij was geen kunstenaar. 'Ik werd omringd door mensen die echte artiesten waren,' zegt hij. "Toen besepte ik dat ik dat niet was.' Dat inzicht bracht hem uiteindelijk bij een vakgebied dat op het eerste gezicht weinig met muziek te maken heeft: chemie. Toch zag hij zelf wel degelijk een overeenkomst.

Hij hield van structuur. Van orde. Van de logica waarmee complexe systemen in elkaar grijpen. Chemie bood precies dat.

Hij zou uiteindelijk meer dan tien jaar studeren. Om rond te komen werkte hij in hotels, restaurants, bars en tankstations. Zoals zoveel studenten deed hij wat nodig was om zijn opleiding te kunnen betalen. Toen het geld bijna op was, kreeg hij onverwacht hulp van een professor. Die wees hem op een mogelijkheid om verder te studeren aan de Katholieke Universiteit Leuven.

Europa lonkt

Tussen 1977 en 1980 woonde John in België. Het was zijn eerste langdurige kennismaking met Europa. Leuven werd een belangrijke ervaring. Niet alleen academisch, maar ook persoonlijk. Europa voelde anders. Kleiner misschien dan Amerika, maar ook rijker aan geschiedenis en tradities.

Na Leuven keerde hij terug naar de Verenigde Staten om zijn studies af te ronden. Eerder dacht hij aan een academische carrière. Hij gaf les aan de universiteit en ontdekte dat hij onderwijs geven geweldig vond. Maar er was één probleem. 'Publish or perish,' zegt hij lachend. Wie carrière wil maken aan een universiteit moet publiceren. Veel publiceren. En schrijven was nu juist niet wat hem gelukkig maakte. Dus verruilde hij de universiteit voor de industrie.

Chemie, Texas en Amsterdam

Zijn eerste grote werkgever was Union Carbide. De naam zal bij velen herinneringen oproepen aan de ramp in Bhopal in India in 1984, een van de grootste industriële rampen uit de geschiedenis. De gevolgen voor het bedrijf waren enorm. Veel medewerkers vertrokken en uiteindelijk verdween Union Carbide als zelfstandige onderneming. Voor John betekende het een nieuw keerpunt. Via een recruiter kwam hij terecht bij Ketjen, het historische Amsterdamse chemiebedrijf dat later onderdeel werd van Akzo. Eerst voor Ketjen in Texas. En vervolgens gebeurde iets wat zijn leven definitief zou veranderen. In 1987 verhuisde hij als expat naar Amsterdam.

Amsterdam wordt thuis

John woonde aan de Singel. Hij werkte voor Akzo in Amsterdam-Noord en later in Amersfoort. Maar zijn belangrijkste ontdekking deed hij buiten het werk. In sportclub Splash, destijds gevestigd in het Sonesta Hotel, ontmoette hij de vrouw met wie hij nog altijd samen is. Zij hebben inmiddels al 35 mooie jaren samen. 'Dat was mijn geluk,' zegt hij eenvoudig.

Na enkele jaren verhuisde het stel naar Texas. Later volgden Berlijn en Connecticut. Steeds opnieuw werd er verhuisd voor het werk.

Toch bleef Nederland een rol spelen. Toen zijn vrouw met pensioen ging, stond het echtpaar voor een belangrijke keuze. In Amerika blijven of teruggaan naar Nederland? Ze kozen voor Nederland. Niet alleen vanwege kinderen en kleinkinderen, maar ook omdat ze zich hier thuis voelden.

Waarom Nederland?

Wanneer ik John vraag naar de grootste verschillen tussen Amerika en Nederland, hoeft hij niet lang na te denken. 'Het sociale systeem.' Volgens hem zegt de manier waarop een land zorgt voor gezondheidszorg, onderwijs en sociale voorzieningen veel over hoe mensen naar elkaar kijken. Nederland behoort volgens hem tot de landen waar die zorg goed georganiseerd is. Dat betekent niet dat alles perfect is. Belastingen zijn hoog. Regels kunnen ingewikkeld zijn. Politieke problemen bestaan hier net zo goed als elders.

Maar onder de streep voelt hij zich prettig in een samenleving waarin mensen niet volledig op zichzelf zijn aangewezen. Een andere Nederlandse eigenschap waar hij aan moest wennen, is de beroemde directheid. Hij glimlacht wanneer hij het vertelt. Zijn Nederlandse vrouw hielp daarbij ongetwijfeld. Toch waardeert hij die openheid inmiddels.

En Amsterdam? Daar raakt hij bijna niet over uitgepraat. De geschiedenis. De internationale sfeer. De mengeling van culturen. Volgens hem zijn er maar weinig plaatsen in de wereld die daarmee te vergelijken zijn. Misschien New York. Misschien. Maar Amsterdam blijft uniek.

De wereldreiziger

In zijn loopbaan reisde John veel. Voor zijn werk kwam hij in meer dan dertig landen en tientallen keren in China. Soms voor een paar weken, soms langer. Hij bezocht industriële regio's, bouwde zakelijke relaties op en zag een land veranderen met een snelheid die in Europa nauwelijks voorstelbaar is. Al die reizen hebben zijn kijk op de wereld gevormd. Misschien wel daarom houdt hij niet van simplistische oordelen. Wanneer het gesprek op Amerikanen komt, zegt hij iets dat me bijblijft. 'Most people are good. Everywhere.' De meeste mensen zijn goede mensen. Overal.

Of ze nu in Amerika wonen, in China, in Nederland of ergens anders. Mensen willen een veilig thuis, een prettig leven en een goede toekomst voor hun familie. Dat is volgens hem uiteindelijk veel belangrijker dan alle verschillen waar politici en media zich zo graag op richten.

Bridge

En dan is er natuurlijk nog bridge. Als kind speelde John al rubberbridge met familieleden. Daarna verdween het spel tientallen jaren uit zijn leven. Totdat Fons op zijn pad kwam. Via Fons ontdekte hij Bridgeclub Binnenstad. Samen volgden ze lessen bij René en langzaam groeide zijn enthousiasme. Over zijn eigen niveau blijft John bescheiden. 'Ik zal nooit een geweldige bridgespeler worden.' Maar dat is ook niet waarom hij komt. Bridge betekent voor hem vooral contact. Ontmoetingen. Een reden om de deur uit te gaan. 'Het is belangrijk om onder de mensen te zijn.' Dat klinkt eenvoudig. Maar misschien schuilt daar juist de wijsheid van iemand die inmiddels op verschillende continenten heeft gewoond en gewerkt.

Niet voor watjes

Na enkele uren praten is het tijd om afscheid te nemen. Bij de deur valt zijn oog opnieuw op mijn orthopedische schoen. Het onderwerp dat ik bij binnenkomst juist zo graag had willen vermijden. John kijkt ernaar, glimlacht en zegt in zorgvuldig Nederlands:

'Ouder worden is niet voor watjes.'

Daarna volgt nog één keer de Engelse versie waarmee ons gesprek begon.

'Getting older is not for pussies.'

Typisch John Pearce.